

Liikunnan ja urheilun yhdenvertaisuuteen on pitkä matka

Päivi Berg & Antti Kivijärvi & Marja Kokkonen & Marja Peltola & Mikko Salasuo

Liikunnan ja urheilun hyötyjä erityisesti lapsille ja nuorille pidetään kiistattomina. Liikunta edistää terveyttä ja uusien taitojen oppimista. Aikuisten ohjaamiin liikuntaharrastuksiin osallistuminen nähdään lisäksi kasvattavana, suotuisia sosiaalisia suhteita edistävänä ja suojana monenlaista riskikäyttäytymistä vastaan. Liikunnasta käytävässä julkisessa keskustelussa näkyvät vahvasti teemat, jotka liittyvät terveystieteisiin, huoleen lasten ja nuorten vähentyneestä fyysisestä aktiivisuudesta sekä harrastus- ja kilpaurheiluun.

[Näkökulma](#) avaa Nuorisotutkimusverkostossa tehtävän tutkimuksen tuloksia yhteiskunnallisiksi puheenvuoroiksi ja kannanotoiksi. Näkökulmat sisältävät paitsi uutta tietoa nuorista, myös politiikkaan ja käytännön toimintaan suunnattuja ehdotuksia.

Liikunta on edelleen selvästi yleisin lasten ja nuorten harrastus. Ohjattu liikunnan harrastaminen on 2010-luvulla muuttumassa yhä selvemmin pienten lasten harrastusmuodoksi, kun lopettaminen aikaistuu ja urheiluseuroissa on mukana nuoria yhä vähemmän. 14-vuotiaista joka viides on lopettanut urheiluseuraharrastuksensa ja lopettamisen ajankohta on aikaistunut etenkin tytöillä. (Merikivi ym. 2016.)

Liikunnan ja urheilun hyvinvointia edistävästä merkityksestä ollaan varsin yksimielisiä, mutta muussa kasvatustoiminnassa keskeisessä asemassa olevat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymykset ovat jääneet vähemmälle huomiolle liikunnan ja urheilun kentiltä. Ainoastaan urheiluseuraharrastamisen hintaan liittyvässä keskustelussa on sivuttu eriarvoisuutta ja eriarvoistumista (OKM 2016). Tutkimuksissa ja selvityksissä on havaittu, että urheiluharrastamisen korkeat kustannukset jakavat lapsia ja nuoria sekä heidän perheitään niihin, joilla harrastuksiin on tai ei ole varaa (ks. esim. Puronaho 2014; Berg & Peltola 2015; Merikivi ym. 2016). Liikunta ja urheilu koskettavat Suomessa suurta määrää ihmisiä ja toimintaan panostetaan merkittävästi julkisia varoja, joten yhdenvertaisuusnäkökulmaa onkin syytä laajentaa huomattavasti.

Tasa-arvon mallimaana pidetyssä Suomessa näytetään usein ajateltavan, että tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osalta on jo saavutettu jonkinlainen ideaalitila. Tällaista tilaa ei kuitenkaan ole olemassa ja nopean yhteiskunnallisen muutoksen aikana tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät teemat tulevat yhä tärkeämmiksi.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus liikunnassa ja urheilussa ovat lähtökohtana tuoreessa *Urheilun takapuoli – tasa-arvo ja yhdenvertaisuus liikunnassa ja urheilussa* (toim. Berg & Kokkonen 2016) teoksessa. Siinä tarkastellaan liikunnan ja urheilun tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sukupuolen, etnisyyden, yhteiskuntaluokan ja iän sekä seksuaalisuuden näkökulmista. Tasa-arvon ja

Tasa-arvon mallimaana pidetyssä Suomessa näytetään usein ajateltavan, että tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osalta on jo saavutettu jonkinlainen ideaalitila. Tällaista tilaa ei kuitenkaan ole olemassa ja nopean yhteiskunnallisen muutoksen aikana tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät teemat tulevat yhä tärkeämmiksi.

yhdenvertaisuuden loukkauksissa on kyse vakavista ilmiöistä, jotka tapahtuvat päivittäin tuhansien ihmisten, vanhempien, valmentajien ja kasvattajien silmien edessä, mutta joista vaietaan tai ei haluta puhua ääneen, koska ne eivät sovi liikunnan ja urheilun ”hyvän” kertomukseen.

Sukupuoli ja etnisuus lasten ja nuorten liikunta- ja urheiluharrastusten yhdenvertaisuuskysymyksinä

Urheilulajit ovat vahvasti sukupuolittuneita. Fyysistä kestävyyttä, raskaita varusteita tai fyysistä kontaktia vaativat lajit, kuten jääkiekko ja kamppailulajit, nähdään poikien ja miesten lajeina (Pirinen 2006; Turpeinen ym. 2012), kun taas naisten ja tyttöjen lajeina pidetään taitoluistelun ja voimistelun tapaisia esteettisiä, ilmaisullisia lajeja (Turpeinen ym. 2012). Erityisen vaikeaksi tyttöjen ja poikien lajien välillä taiteilun ja turvallisen liikuntaympäristön löytämisen kokevat muunsukupuoliset, sukupuoltaan epätyypillisesti ilmaisevat ja seksuaaliselta suuntautumiseltaan vähemmistöön kuuluvat liikunnanharrastajat (Kokkonen 2012; ks. myös Kokkonen 2016).

Oletus valkoisesta suomalaisuudesta on vielä vahvasti sisäänkirjoitettuna suureen osaan lasten ja nuorten harrastustoimintaa. Harrastustoiminnan käytännössä tapahtuu joskus karkeampaa, mutta usein hienovaraisempaa hierarkisointia ja ulossulkemista. Tämä vaikuttaa erityisesti etnisiä vähemmistöjä edustavien lasten ja nuorten hyvinvointiin ja kuulumisen tunteisiin, mutta myös haluun hakeutua harrastusten pariin. (Esim. Honkasalo 2011; Harinen ym. 2012; Kivijärvi 2015.)

Urheilun takapuoli -kirjassa lasten ja nuorten näkökulma nousee esille etenkin **Marja Peltolan** artikkelissa lasten ja nuorten väkivaltakokemuksista liikuntaharrastuksissa, **Helena Herralan** tutkimuksessa jääkiekon sukupuolirajoista jääkiekkoilevien tyttöjen näkökulmassa sekä **Päivi Bergin** tutkimuksessa jalkapallon ja yleisurheilun piirissä rakentuvista sukupuoleen, luokkaan ja etnisyyteen liittyvistä rajoista. Tämän kirjoituksen tarkastelussamme hyödynnämme näitä kolmea lasten ja nuorten liikuntaharrastusta käsittelevää tutkimusta ja pohdimme niiden valossa sitä, millaisin keinoin liikunta- ja urheiluharrastamisessa päästäisiin lähemmäs liikuntalain (2015) lähtökohtia ja tavoitteita tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osalta.

Kolme empiristä näkökulmaa lasten ja nuorten liikunnan yhdenvertaisuuteen

Lapsiuhritutkimus-kyselyyn perustuvasta Marja Peltolan (2016a) artikkelista käy ilmi, että 6.- ja 9.-luokkalaiset liikunnan tai urheilun harrastajat ovat kokeneet ohjaajan tai valmentajan tekemää henkistä tai fyysistä väkivaltaa melko usein. Yleisimpiä olivat kokemukset ohjaajan käyttämästä henkisestä väkivallasta – vihaisesta huutamisesta, kiroilemisesta, nimittelystä, pilkkäämisestä – joista kertoi useampi kuin joka viides vastaaja. Kyselyssä raportoitiin myös fyysisestä ja seksuaalisesta väkivallasta. Yhdenvertaisuuden kannalta on tärkeää myös huomata, että nimenomaan pojat raportoivat väkivaltaa huomattavasti useammin kuin tytöt. Aineistossa oli myös viitteitä siitä, että maahanmuuttotoustaustaiset nuoret kohtaavat muita enemmän väkivaltaa liikunta-harrastusten piirissä. (Ks. myös [Peltola 2016b](#).)

Peltolan artikkelin havaintoja on mahdollista verrata yleisemmin harrastusten ohjaajien tekemään väkivaltaan (Peltola & Kivijärvi 2016). Lapset ja

Kuva: Sole Lätti

nuoret näyttävät kohtaavan fyysisiä ja seksuaalisia väkivallantekoja eri harrastuksissa suunnilleen yhtä usein, mutta liikunta- ja urheiluharrastuksissa he kohtaavat muita useammin henkistä väkivaltaa. Huutamisen, kiroilun ja pilkkaamisen voidaan ajatella olevan ”osa peliä”, mutta tulosten mukaan merkittävä osa pojista kokee sen henkisenä väkivaltana. Tulokset ovat havahduttavia ja niiden valossa olisi korkea aika pysähtyä vakavasti pohtimaan sitä, mitä on ”peli” joka koetaan väkivallaksi, mitä se tekee lasten ja nuorten hyvinvoinnille ja liikuntamotivaatiolle, käsityksille aikuismaailman toimintatavoista ja poikien käsityksille mieheydestä.

Helena Herralan (2015; 2016) artikkelissa jääkiekkoilevat 12–16-vuotiaat tytöt pystyvät junioritasolla ylittämään sukupuolirajat pelaamalla poikajoukkueessa ja/tai tyttöjoukkueena, mutta jälkimmäisessä tapauksessa itseään nuorempia poikia vastaan. Tyttöjen ja poikien välisissä otteluissa tytöt saivat rangaistuksia poikia helpommin. Herralan mukaan jääkiekossa sukupuolituneita rajoja rakennetaan valmennuksen käytännöissä, naisten ja miesten sääntöeroilla sekä luonnollistamalla jääkiekko miesten lajiksi. Tytöt haastavat perinteistä sukupuolijärjestelmää pyrkimällä tunnustuksen saamiseen miehisenä pidetyssä lajissa, joskin tunnustamiseen vaikuttaa olevan vielä matkaa. Vahvojen urheilustereotyyppien purkaminen vaatii Herralan mukaan sukupuolierojen merkitykset ja seuraukset huomioivan toimintatavan juurruttamisen osaksi yhteiskunnallista toimijuutta.

Päivi Bergin (2016) 7–13-vuotiaita jalkapalloa tai yleisurheilua harrastavia tyttöjä ja poikia sekä heidän vanhempiaan ja valmentajiaan käsittelevässä artikkelissa havaitaan sukupuolituneiden käytäntöjen luonnollistuneen. Harrastusten käytännöissä ylitettiin harvoin perinteisiä sukupuolirajoja. Yritykset rajojen ylittämiseen pikemmin vahvistivat niiden olemassaoloa. Artikkelin aiheistossa maskuliinisuutta rakennettiin ajoittain suhteessa feminiinisyteen, mutta myös tehden eroa suomalaisuuden ja ei-suomalaisuuden välillä. Muu kuin suomalainen alkuperä rakentui viittauksina maahanmuuttajuuteen, ei-valkaisuuteen tai muslimiuteen sukupuolesta riippuen eri tavoin. Maahanmuuttajapojat, ja tytöt ylipäättäen, nähtiin ajoittain ”hallitsemattomina”. Maahanmuuttajuus liittyi myös yhteiskuntaluokkaan, jolloin se yhdistettiin esimerkiksi maahanmuuttajataustaisten perheiden toimeentuloon ja elämäntavallisiin eroihin. Joukkueessa, jossa oli maahanmuuttajataustaisia harrastajia, maahanmuuttajuudesta tuli ryhmäkategoria, joka häivytti muut yksilölliset erot. Toisin sanoen suomalaistaustaiset harrastajat nähtiin yksilöinä, mutta maahanmuuttajataustaista harrastajista puhuttiin ryhmänä: yhden toiminta yleistettiin koskemaan kaikkia.

Liikuntalaki velvoittaa yhdenvertaisuuden edistämiseen

Voimassa olevaan liikuntalakiin (2015, 2 §) kirjatuihin tavoitteisiin vastuu tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta on liikunta- ja urheilujärjestöjen velvollisuus. Liikuntalain tavoitteena on edistää eri väestöryhmien liikuntamahdollisuuksia ja liikunnan harrastamista, väestön hyvinvointia ja terveyttä, fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista, lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, liikunnan kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta, huippu-urheilua, liikunnan ja huippu-urheilun rehellisyyttä ja eettisiä periaatteita sekä eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa. Näiden tavoitteiden lähtökohtina ovat liikuntalain (2015, 2 §) mukaan tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat sekä ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys.

Valmentajien sanallisen aggressiivisuuden, kuten huutamisen, on todettu kansainvälisissä tutkimuksissa johtavan liikunnan harrastajien heikompaan sisäiseen motivaatioon ja valmentajien vähäisempään uskottavuuteen (esim.

Tulokset ovat havahduttavia ja niiden valossa olisi korkea aika pysähtyä vakavasti pohtimaan sitä, mitä on ”peli” joka koetaan väkivallaksi, mitä se tekee lasten ja nuorten hyvinvoinnille ja liikuntamotivaatiolle, käsityksille aikuismaailman toimintatavoista ja poikien käsityksille mieheydestä.

Tytöt haastavat perinteistä sukupuolijärjestelmää pyrkimällä tunnustuksen saamiseen miehisenä pidetyssä lajissa, joskin tunnustamiseen vaikuttaa olevan vielä matkaa.

Harrastusten käytännöissä ylitettiin harvoin perinteisiä sukupuolirajoja. Yritykset rajojen ylittämiseen pikemmin vahvistivat niiden olemassaoloa.

Kuva: Sole Lähti

Voimassa olevaan liikuntalakiin (2015, 2 §) kirjatuihin tavoitteisiin vastuu tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta on liikunta- ja urheilujärjestöjen velvollisuus.

Mazer ym. 2013; Bekiari ym. 2015). Aggressiivisuudella siis tuskin saavutetaan huipputuloksia, mutta paljon huolestuttavampana voi pitää sen seurauksena syntyviä aikuisuuden ja miehisyyden malleja.

Liikunnan ja urheilun parissa on tehty aika ajoin projektiluontoista käytännön tasa-arvotyötä. Työn projektiluonteinen toteuttaminen on tehnyt siitä ongelmallista, koska liikunta- ja urheilujärjestöjen työntekijöiden sitoutuminen ja sitouttaminen, työn henkilöityminen, toiminnan rajautuminen ja lyhytkestoisuus ovat osaltaan hankaloittaneet toimintakulttuurin muuttamista. (Holm 2002.)

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvotyö valtion liikuntapolitiikassa – taustaselvitys valtion liikuntaneuvostolle ja sen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojoastolle -raportissa (Pyykkönen 2016, 12) todetaan, että liikuntaan ja urheiluun yhdistetty ”reilun pelin”-henki ei ole johtanut systemaattiseen tasa-arvo- tai yhdenvertaisuustyöhön. Sitä, miten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toiminnan lähtökohdina tulisi käytännössä ottaa huomioon, ei liikuntalaki tai liikunta-asetus avaa (mt., 15).

Ennestään tiedetään hyvin, että tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta käsittelevät kampanjat ja ohjeistukset tavoittavat lähinnä ne ihmiset, joille nämä perusoikeudet ovat jo ennestään tuttuja. Myös liikunnassa ja urheilussa on kyettävä sellaiseen ohjaamiseen ja kasvattamiseen, jossa kaikilla lapsilla ja nuorilla on yhdenvertainen oikeus ja mahdollisuus – ominaisuuksistaan ja taustastaan riippumatta – osallistua ja kokea onnistumisia.

Liikunnan ja terveystiedon opettajaopiskelijoiden, valmentajien, urheilu-seuratoimijoiden, järjestöjen sekä muiden lasten ja nuorten kasvattajien on syytä tutustua liikuntalain (2015) lähtökohtiin – yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja monikulttuurisuuteen – ja ottaa ne vakavasti. Aiheista tarvitaan myös jatkuvaa koulutusta ja esille nostamista. Näissä kysymyksissä liikunta ja urheilu laahaavat pitkällä muun yhteiskunnan perässä ja nyt on aika havahtua, aloittaa keskustelu ja lopettaa vaikeneminen.

Lähteet

- Bekiari, Aleksandra & Perkos, Stefanos & Gerodimos, Vassilis (2015) Verbal aggression in basketball: perceived coach use and athlete intrinsic and extrinsic motivation. *Journal of Physical Education and Sport* 15(1), 96–102.
- Berg, Päivi (2016) Sukupuoli, yhteiskuntaluokka ja etnisyyden lasten ja nuorten urheiluseura-harrastuksissa. Teoksessa Berg, Päivi & Kokkonen, Marja (toim.) *Urheilun takapuoli – tasa-arvo ja yhdenvertaisuus liikunnassa ja urheilussa*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 186, 64–90.
- Berg, Päivi & Kokkonen, Marja (toim.) (2016) *Urheilun takapuoli – tasa-arvo ja yhdenvertaisuus liikunnassa ja urheilussa*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 186.
- Berg, Päivi & Peltola, Marja (2015) Raising Decent Citizens – On Respectability, Parenthood and Drawing Boundaries. *NORA – Nordic Journal of Feminist and Gender Research* 23(1), 36–51.
- Harinen, Päivi & Honkasalo, Veronika & Ronkainen, Jussi & Suurpää, Leena (2012) Multiculturalism and young people's leisure spaces in Finland: perspectives of multicultural youth. *Leisure Studies* 31(2), 117–119.
- Herrala, Helena (2016) Rajat ja rajatyö jääkiekkokaukalossa. Teoksessa Berg, Päivi & Kokkonen, Marja (toim.) *Urheilun takapuoli – tasa-arvo ja yhdenvertaisuus liikunnassa ja urheilussa*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 186, 46–63.
- Herrala, Helena (2015) *Tytöt kaukalossa. Etnografinen tutkimus tyttöjen jääkiekkoharrastuksesta*. Lapin yliopisto: Acta Universitatis Lapponiensis 199.
- Holm, Susanna (2002) *Liikuttaako sukupuolten tasa-arvo? Tapaustutkimus SLU:n tasa-arvo-projektien toteutumisesta liikuntajärjestöissä vuosina 1995–2000*. Jyväskylän yliopisto, liikuntasosiologian pro gradu -tutkielma. (Viitattu 1.12.2016.)
- Honkasalo, Veronika (2011) *Tyttöjen kesken. Monikulttuurisuus ja sukupuolten tasa-arvo nuorilla*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 186, 64–90.

Sitä, miten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toiminnan lähtökohdina tulisi käytännössä ottaa huomioon, ei liikuntalaki tai liikunta-asetus avaa.

Myös liikunnassa ja urheilussa on kyettävä sellaiseen ohjaamiseen ja kasvattamiseen, jossa kaikilla lapsilla ja nuorilla on yhdenvertainen oikeus ja mahdollisuus – ominaisuuksistaan ja taustastaan riippumatta – osallistua ja kokea onnistumisia.

Näissä kysymyksissä liikunta ja urheilu laahaavat pitkällä muun yhteiskunnan perässä ja nyt on aika havahtua, aloittaa keskustelu ja lopettaa vaikeneminen.

Kuva: Sole Lätti

- risotyössä. Helsinki: Nuorisotutkimusseura/Nuorisotutkimusverkosto, julkaisuja 109.
- Kivijärvi, Antti (2015) *Etnisyyden merkityksiä nuorten vertaisuuhteissa. Tutkimus maahanmuuttajataustaisten ja kantaväestön nuorten kohtaamisista nuorisotyön kentillä*. Helsinki: Nuorisotutkimusseura/Nuorisotutkimusverkosto, julkaisuja 162.
- Kokkonen, Marja (2016) Syrjintä ja henkinen pahoinvointi seksuaalivähemmistöjen liikuntaharrastuksissa. Teoksessa Berg, Päivi & Kokkonen, Marja (toim.) *Urheilun takapuoli – tasa-arvo ja yhdenvertaisuus liikunnassa ja urheilussa*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 186, 138–155.
- Kokkonen, Marja (2012) *Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen syrjintä liikunnan ja urheilun parissa*. Helsinki: Valtion liikuntaneuvosto, julkaisuja 2012:5.
- [Liikuntalaki 390/2015](#). (Viitattu 1.12.2016.)
- Mazer, Joseph, Barnes, Katie, Grevious, Alexia, & Boger, Caroline (2013) Coach Verbal aggression: A case study examining effects on athlete motivation and perceptions of coach credibility. *International Journal of Sport Communication* 6, 203–213.
- Merikivi, Jani & Myllyniemi, Sami & Salasuo, Mikko (2016) *Media hanskassa. Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2016 mediasta ja liikunnasta*. Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriö, Valtion liikuntaneuvosto, Nuorisosaian neuvottelukunta & Nuorisotutkimusverkosto.
- OKM (2016) Yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa – painopisteenä harrastamisen hinta. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2016:19.
- Peltola, Marja (2016a) Ohjaajan väkivaltainen käyttäytyminen liikuntaharrastuksissa: sukupuolen ja maahanmuuttotaustan merkitys lapsiuhritutkimuksen valossa. Teoksessa Berg, Päivi & Kokkonen, Marja (toim.) *Urheilun takapuoli – tasa-arvo ja yhdenvertaisuus liikunnassa ja urheilussa*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 186, 2–45.
- Peltola, Marja (2016b): [Lapset kokevat väkivaltaa liikuntaharrastuksissa](#). *Haaste* 3/2016. (Viitattu 5.12.2016.)
- Peltola, Marja & Kivijärvi, Antti (2016): Sport and structured leisure as sites of victimization for children and young people in Finland: Looking at the significance of gender and ethnicity. *International Review for the Sociology of Sport* (online before print). DOI: 10.1177/1012690216636607
- Pirinen, Riitta (2006) Urheileva nainen lehtiteksteissä. *Acta Universitatis Tamperensis* 1138. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Puronaho, Kari (2014) *Drop-out vai throw-out? Tutkimus lasten ja nuorten liikuntaharrastusten kustannuksista*. Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2014:5.
- Pyykkönen, Teijo (2016) [Yhdenvertaisuus ja tasa-arvotyö valtion liikuntapolitiikassa – taustaselvitys valtion liikuntaneuvostolle ja sen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojoistolle](#). Helsinki: Valtion liikuntaneuvostom julkaisuja 2016:1. (Viitattu 1.12.2016.)
- Turpeinen, Salla; Jaako, Jaana; Kankaanpää, Anna & Hakamäki, Matti (2012) *Liikunta ja tasa-arvo 2011: Sukupuolten tasa-arvon nykytila ja muutokset Suomessa*. Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriö, julkaisuja 2011:33.

Yhteystiedot

Nuorisotutkimusseura ry.
Asemapäällikönkatu 1 (3. krs)
00520 Helsinki
p. 020 755 2662
toimisto@nuorisotutkimus.fi
www.nuorisotutkimusseura.fi

Kirjoittajat

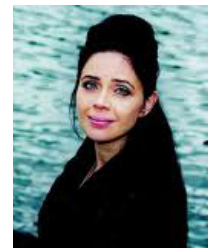
Päivi Berg

VTT, dosentti, erikoistutkija
Nuorisotutkimusverkosto
paivi.berg@nuorisotutkimus.fi

Antti Kivijärvi

YTT, tutkijatohtori
Nuorisotutkimusverkosto
antti.kivijarvi@nuorisotutkimus.fi

Marja Kokkonen

Pst, LitM, yliopistonlehtori
(liikuntapedagogiikka)
Jyväskylän yliopisto
marja.kokkonen@jyu.fi

Marja Peltola

VTT, tutkijatohtori
Nuorisotutkimusverkosto
marja.peltola@nuorisotutkimus.fi

Mikko Salasuo

VTT, dosentti, vastaava tutkija
Nuorisotutkimusverkosto
mikko.salasuo@nuorisotutkimus.fi

